

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT
DR. JOSEPH GATT LL.D.

Udjenza ta' nhar l-Erbgha, 8 ta' Jannar 2025

Avviż Nru: 304/2023

Nru fuq il-Lista: 3

United Garage Limited (C3032)

vs

FFT Limited (C90362)

Il-Qorti;

Rat l-Avviż tas-soċjeta' attriċi mressaq fit-22 ta' Dicembru 2023¹, flimkien mad-dokumenti hemm annessi, fejn il-Qorti intalbet sabiex tikkundanna lis-soċjeta' konvenuta:

Thallas l-ammont ta' €7,095.06 (sebat elef u hamsa u disgħin Ewro u sitt ċenteżmi) rappreżentanti ammonti dovuti fuq kirja ta' vettura u spejjeż inkorsi mis-soċjeta' rikorrenti u dovuti mingħand is-soċjeta' intimata riżultat ta' l-użu tal-imsemija vettura, li jirriżultaw mill-ftehim ta' kirja u sussegwenti ftehim bl-iskeda tal-pagamenti hawn annessi u mmarkati

¹ A fol 1 et seq tal-proċess.

bħala Dok “UGL 1” u “UGL 2” rispettivament, u riflessi fir-rendikont (statement) hawn anness u mmarkat bħala Dok. “UGL 3”.

Bl-ispejjeż, inkluzi dawk tal-mandat ta’ sekwestru kawtelatorju pprezentat kontestwalment ma’ dan ir-rikors u bl-imghaxijiet legali dekorribbli sad-data tal-pagament effettiv kontra l-intimat li hu min issa ngunt in subizzjoni.

Rat id-digriet tagħha tat-2 ta’ Jannar 2024².

Rat dak li seħħ fis-seduta tal-14 ta’ Ottubru 2024³ fejn s-socjeta’ konvenuta, għad li giet finalment debitament notifikata⁴, naqset milli tressaq risposta jew tirreġistra dehra fil-proċeduri. Dakinhar instemgħet ix-xhieda ta’ Simon Gatt Baldacchino⁵ u l-kawża thalliet għas-sentenza.

Rat id-digriet tagħha tal-25 ta’ Novembru 2024⁶, fejn għar-raġunijiet hemm indikati, l-kawża thalliet għas-sentenza għal-lum.

Rat l-atti proċesswali kollha.

Ikkunsidrat

Illi kif gie indikat mill-*iter* proċesswali hawn fuq riprodott, il-konvenut għażel li ma jwegibx formalment għal din l-azzjoni u lanqas jirreġistra dehra fihom.

² A fol 16 tal-proċess.

³ A fol 33 tal-proċess.

⁴ Bil-proċedura tal-affissjoni u pubblikazzjoni.

⁵ Xhieda relattiva tibda a fol 34 tal-proċess.

⁶ A fol 65A tal-proċess. tal-proċess.

Illi f'din l-azzjoni, s-soċjetà attriċi qiegħda titlob il-ħlas lura tal-ammont ta' sebat elef, ħamsa u disgħin Ewro u sitt ċenteżmi (€7,095.06ċ) rappreżentanti skrittura, ċioé skeda ta' pagamenti, wara skrittura preċedenti ta' kirja ta' vettura.

Illi huwa aċċettat li l-oneru tal-prova dwar xi kreditu jibqa' dejjem fuq spallejn min jallega l-istess, u sakemm l-attur ma jippruvax li l-konvenut huwa d-debitur tiegħu, dan tal-aħħar ma jahtix għal dan in-nuqqas⁷. Jekk l-attur mbagħad jipprova tali kreditu, l-piż tal-prova jdur fuq id-debitur sabiex jipprova xi ċirkostanzi jew difiżi li jista' jqaqal sabiex jinheles mill-obbligazzjoni tal-kundanna tal-ħlas⁸.

Illi mix-xhieda imressqa mid-direttur tas-soċjetà attriċi jirriżulta ampjament ċar li s-soċjetà konvenuta naqset milli twettaq il-pagamenti dovuti. Fil-fatt, għad lis-soċjetà konvenuta għamlet xi pagamenti, hija naqset milli tkompli bl-istess u għalhekk tinsab hekk moruża. Huwa aċċettat li kull pagament jippreżumi dejn⁹; kien propju għalhekk li saret skrittura ta' kompromess.

⁷ Fost oħrajn, jiġi senjalat dak raġunat fis-sentenza fl-ismijiet **360 Retail Supplies Limited vs Maged Fawzy Shokry Iskandar et.** (Rik Nru: 1174/19/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar is-27 ta' April 2023, fejn fost affarijiet oħra gie mfakkar hekk: "*Din il-Qorti tqis li, fl-ewwel lok, skont il-prinċipji tal-liġi dwar l-evidenza u dwar kif għandu jitqassam il-piż tal-provi, jaqa' fuq il-kreditur li jagħti prova tajba biżżejjed tal-eżistenza tal-kreditu li dwaru huwa jkun fetah il-kawża (ara Carmelo Zammit et v. Emanuele Galea et, Appell Superjuri, 27 ta' Frar, 2003 u Maria Stella Calleja v. Brian Degiorgio, Appell Superjuri, 17 ta' Marzu, 2022). Dan għaliex l-obbligu tal-prova ta' fatt imiss lil min jallegah (ara l-Artikolu 562 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta) u għalhekk sakemm l-attur ma jippruvax li l-konvenut huwa d-debitur tiegħu, il-piż tal-prova jibqa' mixħut fuq l-attur (ara Joseph Camilleri v. Emanuel Calleja, Appell Inferjuri, 20 ta' Jannar, 2003). Tassew, jekk l-attur ma jirnexxilux jipprova dak li jallega, il-konvenut m'għandux ibati minn dan in-nuqqas, u dan sewwasew skont il-prinċipju *actore non probante reus absolvitur* (ara Angelo Xuereb nomine v. Godwin Migneco et nomine, Appell Superjuri, 18 ta' Lulju, 2017);"*

⁸ Issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Richard Attard et vs Mark Anthony Barbara**, (Rik Nru: 1116/2016/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar il-11 ta' April 2024. Hija wkoll ta' interess s-sentenza fl-ismijiet **Maria Stella Calleja vs Brian Degiorgio**, (Rik Nru: 691/14/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar is-17 ta' Marzu 2022.

⁹ Artikolu 1147(1) tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

Għaldaqstant, il-Qorti qiegħda tiddeciedi din il-kawża billi tilqa' t-talba tas-soċjetà attriċi u tikkundanna lis-soċjetà konvenuta tħallas l-ammont ta' sebat elef, hamsa u disgħin Ewro u sitt ċenteżmi (€7,095.06ċ) bl-imgħax legali skond kif spjegat fin-notament t'isfel¹⁰ sad-data tal-pagament effettiv.

L-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri, tal-ittra u dawk tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju msemmi fl-Avviż promotur¹¹, jithallsu fl-intier tagħhom mis-soċjetà konvenuta.

Dr Joseph Gatt LL.D.
Maġistrat

Annalise Spiteri
Deputat Reġistratur

¹⁰ Billi relazzjoni hija bejn żewġ soċjetajiet, il-Qorti qiegħda tqis l-obbligazzjoni bhala waħda ta sura kummerċjali. L-imgħax għandu jithallas kif ġej. Fuq l-ammont ta' erba' mitt Ewro (€400) mid-data tal-4 ta' Ottubru 2023, fuq l-ammont ta' elfejn Ewro (€2000) mid-data tal-31 ta' Ottubru 2023, fuq l-ammont ta' elfejn Ewro (€2000) mid-data tat-30 ta' Novembru 2023, fuq l-ammont ta' elfejn Ewro (€2,695.06ċ) mid-data tat-tressieq ta' din l-azzjoni, cioè, mit-22 ta' Diċembru 2023.

¹¹ Dan ġie debitament imressaq u jinsab a fol 44 tal-proċess.